

כולל לאברכים מצויינים — מרכז אלון מה — ת.ד. 238 בני ברק.

הסכום אותו יעד לורנץ ל-6 ישיבות אלה הוא 825 אלף לירות. כל הסכומים נכנסו לקופת גוף הקרוי צעירי אגודת ישראל, אשר הוקם עליידי לורנץ ונמצא בשליטתו מאז ומתמיד.

● לורנץ דרש מכל ראש ישיבה ש"ק יקבל צ'ק, לשלוח לו מיכתב תודה אישי. ביחסים העכורים בתוך אגודת ישראל, יש משמעות פוליטית חשובה ביותר למיכתב בים אלה. הוא שיכנע את הרב שך, שחתם על מיכתבי הלוואי לציקים שנשלחו, לכ" תוב לראשי הישיבות כי "הוועד-הפועל של ועד הישיבות בארץ-ישראל בא ב" דברים עם ח"כ הרב שלמה לורנץ, יושבי ראש ועדת הכספים של הכנסת, והוא הצ" ליה להסדיר מענק מיוחד מהממשלה, לישיבות וכוללים לשנת הכספים החול" פת." מיכתב זה, בצירוף צ'ק שמן ופניה טלפונית של לורנץ, הולידו עשרות מיכתב" בי תודה של ראשי ישיבות. הם מהווים בידי לורנץ קלפים טובים למלחמותיו הפנים-מיפלגתיות כנגד הרב פרוש.

בציפייה לכישלון

א בייחצירא לא יכול היה לנצח שותפות של ארליך ולורנץ. ארליך הרי דיע לו חד וחלק כי 32 מיליוני הלירות לא נלקחו מתקציב משרד-הדתות, הם העברה ישירה מהאוצר לאגודת ישראל, ולכן אין לשר-הדתות כל נגיעה אליהם. אברחצירא נאלץ להרים ידיים, וזאת לאחר שקיבל רמזים מאישי קואליציה בכירים, כי הקואליציה עולה להתפרק אם הוא יתעסק בעניין זה.

גם ח"כ גרוס לא התלהב ביותר מצעדיו של לורנץ. כאשר התפוצצה הפרשה כולה באגודת ישראל שהה גרוס בחוץ-לארץ ולא מיהר לחזור לארץ. כשחזר, גילחן אל הקיר וכתב מיכתב גינוי מטעם הסיעה בראשה הוא עומד, הטיעה המאוותת, אולם לא יצא להגנת פרוש במלוא הכוח העומד לרשותו.

בינתיים עשה לורנץ עם 5 המיליונים ככל שחפץ. אין ספק כי למעלה ממחצית סכום זה נמצאת עתה, אם לא בזוניה. בקופת סתרים עליה שולט יושב-ראש ועד דת הכספים של הכנסת, מבלי שהוא צריך, או יצטרך אי פעם, לתת דין-חשבון על הכסף.

אולם נראה כי שר-האוצר, שימחה אר" לך, שהיה מוכן לזרוק 7 מיליון לירות מתקציב המדינה, אשר בחלקם הלכו לכ" לתקוף אותו. הח"כים גרוס וזיברמוביץ מחליפים מילים עם לורנץ, אולם הם הבי" עו את תמיכתם המלאה בפרוש, ומיחילים גם הם לנפילתו של יושב-ראש ועדת הכספים.

אולם מאז הפרשה אין לורנץ ופרוש מדברים זה עם זה. אפילו בישיבות הס" עה בכנסת או באולם המליאה, וכל אחד מהם ממתין לכישלון הבא של רעהו. כדי לתקוף אותו. הח"כים גרוס וזיברמוביץ מחליפים מילים עם לורנץ, אולם הם הבי" עו את תמיכתם המלאה בפרוש, ומיחילים גם הם לנפילתו של יושב-ראש ועדת הכספים.



יזדה וזוכה — ב"היטלר" הקולנוע הוא המוטיקה של חזר

*** ג'וליה (סטודיו, ארצות-הברית) — פרק מזכרונותיה של הסופרת ליליאן הלמן, על הידידות שקשרה אותה לבת טובים אמריקאית, שנסעה לאירופה כדי להצטרף למחתרת האנטי-נאצית לפני מל" חמת העולם השנייה. משחק משובח של ג'יין פונדה וואנסה רדגרייב.

*** לא הכנתיה דך גן של שוש" נים (ברי-הודת, ארצות-הברית) — תרגיל בפסיכותרפיה, בו מצליחה רופאה מסורה להוציא נערה צעירה מתוך עולם הזויות הסכיזופרני בו היא נעולה. קאתלין קוויגלן, כנערה החולה, היא אחת מתגליות השנה.

ירושלים

*** קריאת הערב (סמדר, ספרד) — קרלוס סאורה מסווה את הרי הוריו על התכרה הבורגנית הספרדית ומחדליה בזמן פראנקו, מאחרי סיפור מתוחכם מאד על חוויות חופש של ילדה, שחלקן מציאות וחלקן דימיון, עד שקשה להבדיל בין השניים. אנה טורנט היא מקסימה בתפקיד הילדה.

*** פנטמיה (אורנג'יה, ארצות-הברית) — וולט דיסני מעטר את בן, בטהובן ומלחינים אחרים מן הרפרטואר הקלאסי, בסיפורים מצויירים שחלקם גאוי גים, חלקם מתקתקים וחלקם מאד משע" שעים.

חיפה

*** אונטי (אורדו, ארצות-הברית) — מירון העכברים הקפיטאליסטי נעצר לרגע, למען מיליונר אמריקאי וספ" רית אנגליה, שבאים לקבור את הוריהם בסורנטו ומגלים שיש בתוים עוד משהו, מלבד דהירה אחרי הצלחה. בילי וילדר באחד הרגעים האנושיים ביותר שלו, עם ג'ק למון וג'ולייט מילס.

ללמד מה הם המושגים שבהם מתלבטת האינטליגנציה הגרמנית הליברלית היום, בממציה להבין תופעה שהיהודים היו שפן-הנסיונות והקורבן העיקרי שלה.

תדרין

חובה לראות:

תל-אביב — פרובידנס, ג'וליה, הספיל, מיפגשים מן הסוג השלישי, הרומן שלי עם אני, מרק ברוז.

ירושלים — פנטסיה, מיפגשים מן הסוג השלישי, רחוב הסטר, קריאת העורב, אונטי, ג'וליה.

תל-אביב

*** פרובידנס (חזיאון תל-אביב, צרפת) — סופר ישיש צולל לתוך עולם סיוטים והזיות ואחר כך ניצב בפני העולם כפי שהוא. סרט מורכב ומרתק של אלן רנה, לפי תסריט של דויד מרסר, עם חמישיית שחקנים מרשימה: ג'ון גילגוד, דירק בוגארד, דויד ורנר, אלן בורסטין ואיליין סטריץ.

*** מרק ברוז (תכלת, ארצות-הברית) — ארבעת האחים מארקס מטילים מדינה בלקנית לתוך תווה ובוהו פוליטי. מוחלט, דינק בוגארד, דויד ורנר, אלן חפשו את הארפו צולל בתוך הלימונדה. סצנות כאלה קשה למצוא בקולנוע.

*** מיפגשים מן הסוג השלישי (דקל, ארצות-הברית) — מבט אל עתיד שהוא אולי הווה, בו ניתן יהיה להיפגש עם יצורים מן החלל החיצון, שיבואו לכדור הארץ לא כדי להשמידו, אלא כדי להכירו. ניצול מרהיב עין של כל אמצעי הטכניקה של הקולנוע.

סיברברג בדוקטור קאליגרי (רופא מטורף, שהשליט אימתו בעולם של שפויים באחד הסרטים הגרמנים האקספרסיוניסטיים הר" ראשונים). הסרט כולו מוקדש לזכרו של הנרי לנגלוואה, מייסד הסינמטק הצרפתי, כאיש שהוא אבי הויתרון הקולנועי.

להיחם בחושים. מכל זה יכול להת" קבל רושם קצת מבלבל, אבל זה הרושם שמתקבל גם בסרט. שבע וחצי שעות של קביעות, תיאוריות והשקפות-עולם, שבהן מופצץ הצופה ברציפות, אינן ניתנות לעיקול בצורה אחרת. וטענתו של סיבר" ברג, כאילו אינו רואה עצמו כבול לשיגרה של העשייה הקולנועית ("מי קבע סרט צריך להימשך רק שעתים?" הוא שואל) וטענתו כי הוא עושה סרטים הנמשכים כמו האופרות של ואגנר, תופסת רק בחלקה. ואגנר פונה בראש וראשונה אל החושים, ומנסה בעזרתם להשתלט על ההגיון. סיברברג מתקיף את ההגיון, כדי להילחם בעזרתו בחושים. במיקרה הרא" שון, יכול הצופה להניח לעוצמה הרגשית של ההצגה לשטוף אותו, במיקרה השני הוא נאלץ לעמוד כל הזמן כדי לעקוב אחריה. ושבע וחצי שעות, ברציפות, זה מאמץ שנועד לסנובם ומשועים לדבר (וגם אלה יצטרכו לראות את הסרט יותר מפעם אחת, כדי להתמודד עימו באמת) וזה עדיין מיעוט קטן, בו בזמן שהגושא מחייב דיון במישור הרחב ביותר.

האם זו התקפה על היטלר, או נסיון מתוחכם לטשטש את אשמתו, כפי שטענו רבים במסיבת-העיתונאים שנערכה לאחר הסרט בקאן? התשובה היא, כנראה, אי-יש באמצע. כשממקמים את היטלר אי-יש בין מיקרוארתי לנפוליאון, ומשווים את השואה לוויאט-נאם ולביאפריה, מתקבל איכשהו הרושם של נסיון לדחוס תופעה חריגה לתוך מיסגרת שיגרתית. כאשר הסרט אומר, "כיצד אפשר לשפוט אותו מבלי להתייחס אליו באהדה, או לנסות לחזור לתוך מחשבותיו?" ומאשים את היטלר ב"אובדן האידיאל של העם הגרמני, שבו היקנה לארצות-הברית מושבה נוספת," קשה שלא לחוש כי התיאוריה עצמה מיועדת לטשטש, ולוא במיקצת, את האימה שמסתתרת מאחוריה.

מבוכת האינטימקטואלים. אם זהו ההסבר המתקבל ביותר על הדעת, הרי זהו בראש ובראשונה ביטוי למבוכה שאי חזת באינטלקטואלים גרמנים מן הדור החזר (סיברברג נולד ב-1935) שמנסים להבין את האשמה המחרידה הרובצת על העם שלהם ולהסביר אותה באורה הגיוני. הם אינם מרגישים, אישית, כשותפים לאשמה זו, ואף על פי כן, רגשית, אינם יכולים להיפטר ממנה. והיטלר, סרט מגרמניה מנסה, בעזרת סמלים, אותות ומופתים להיכנס לעומק התופעה, "ללמוד ולחנך," כפי שמכריז דף ההסבר שחולק עם הסרט. הלקה כולו נועד לדור החדש, ומשוים-כך מופיעה לכל אורך הסרט דמותה של ילדה, הגוררת בידיה בובת-כלב עם פרצוף של היטלר. וכאשר הסרט נגמר, צצה דמותה של הילדה בתוך דימעה ענ" קית, דימעה של עצב, מלנכוליה או יאוש, שמובילה אל העתיד.

"הגראל", גביע הקסמים שגרמניה מחפ" שת אותו מאז ומתמיד, עדיין מסתתר, בתמונת הסיום, אי-ישם בין הכוכבים. קשה לדעת אם הסרט של סיברברג יקרב את הגביע, או יעורר לגרמנים לצעוד בדרך הנכונה. לגבי הישראלים, סרט כזה הוא חיוני בגלל סיבה אחרת. הוא יכול